

مقطع تحصیلی: کاردانی □ کارشناسی ■ رشته: ..... روابط عمومی.....ترم: 2.....سال تحصیلی: 1398- 2 1399
 نام درس: ..... اصول و کنترل بودجه..... نام و نام خانوادگی .....
 مدرس: ..... بشیری.....
 آدرس email مدرس: .....fbashiri98@yahoo.com.....

جزوه درس: .....کنترل بودجه..... مربوط به هفته : اول □ دوم □ نهم □
 text: دارد □ ندارد □ voice: دارد □ ندارد □ power point: دارد □ ندارد □
 تلفن همراه مدیر گروه : .....

سیکل بودجه

بودجه از چهار مرحله تشکیل می شود که در مجموع این چهار مرحله را سیکل بودجه می نامند:

1. تهیه و تنظیم و پیشنهاد بودجه
2. تصویب بودجه
3. اجرای بودجه
4. نظارت و کنترل بودجه

❖ **تهیه و تنظیم و پیشنهاد بودجه** - در این مرحله هدفها و سیاستهای کلی دولت که توسط شورای اقتصاد تنظیم گردیده از سوی رئیس جمهور به کلیه دستگاههای دولتی ابلاغ می شود.

❖ **تصویب بودجه** - در این مرحله نظارت و رسیدگی قوه مقننه در بودجه عمومی که حاوی کلیه برنامه ها، طرح ها و فعالیت های قوه مجریه در سال آتی است انجام می گیرد.

❖ **اجرای بودجه** - شامل مراحل است که جهت وصول درآمدها و سایر منابع تامین اعتبار نیز و مصرف اعتبارات پیش بینی شده و مصوب به مورد اجرا گذاشته می شود.

❖ **کنترل و نظارت** - شامل نظارت مجلس توسط دیوان محاسبات و رسیدگی به گزارش تفریح بودجه می باشد.

سازمانهای بودجه ای (نقش آفرینان)

❖ نقش سازمانهای بودجه ای را در تدوین و تنظیم سیلستهای اقتصادی می توان به دو دسته اصلی تقسیم نمود:

- نقش قوه مقننه در تدوین سیاستهای اقتصادی و مالی
- نقش قوه مجریه در تنظیم خط مشی های اقتصادی

❖ نقش قوه مقننه در تدوین سیاستهای اقتصادی و مالی:

- مجلس شورای اسلامی یکی از مراجعی است که پس از قانون اساسی در تدوین سیاستهای عمومی اقتصادی مملکت نقش دارد.
- یکی از ابزار موجود در دست مجلس دیوان محاسبات می باشد.

❖ هدف دیوان محاسبات : اعمال کنترل و نظارت مستمر مالی جهت پاسداری از بیت المال از طریق:

- (1) کنترل عملیات و فعالیتهای مالی وزارتخانه، موسسات و شرکتهای دولتی.
- (2) حسابرسی وجوه مصرف شده و درآمدها و سایر منابع تامین اعتبار
- (3) تهیه و تدوین گزارش تفریح بودجه

❖ نقش قوه مجریه در تنظیم خط مشی های اقتصادی:

- (1) هیات دولت
- (2) شورای اقتصاد
- (3) وزارت امور اقتصادی و دارایی
- (4) سازمان برنامه و بودجه
- (5) کمیته برنامه ریزی استان و شهرستان
- (6) دستگاههای اجرایی

❖ هیات دولت- وظیف تهیه برنامه های اقتصادی را به عهده دارد.

- ❖ برنامه های اقتصادی دولت به صورت برنامه های بلندمدت ، طرح های عمرانی چند ساله و یا بصورت برنامه کوتاه مدت می باشد.

❖ شورای اقتصاد – به منظور هدایت و هماهنگی امور اقتصادی کشور تشکیل می شود.

❖ اعضای شورای اقتصاد :

- (1) رئیس جمهور
- (2) رئیس کل بانک مرکزی
- (3) رئیس سازمان برنامه و بودجه

- 4) وزیر امور اقتصادی و دارایی
- 5) وزیر کار و امور اجتماعی
- 6) وزیر کشاورزی
- 7) وزیر بازرگانی
- 8) وزیر جهاد سازندگی
- 9) وزیر صنایع
- 10) وزیر معادن و فلزات
- 11) وزیر نیرو
- 12) وزیر نفت

❖ وظایف شورای اقتصاد:

1. تعیین هدفهای کلی برنامه عمرانی کشور
2. بررسی سیاستها و خط مشی های اقتصادی و اجتماعی.
3. تعیین خط مشی تنظیم بودجه کل کشور
4. بررسی بودجه کل کشور .

❖ وزارت امور اقتصادی و دارایی :

▪ وظایف آن بشرح زیر می باشد:

۱. همکاری با سازمان برنامه و بودجه در مورد پیش بینی درآمدها و سایر منابع تامین اعتبار.
۲. تجهیز منابع مالی برای اجرای برنامه های دولت
۱. نظارت بر پرداختهای خارجی دولت و نگهداری حساب آنها.
۲. وصول درآمدهای دولت از تمام منابع و انجام پرداختها آن.
۳. نظارت مالی بر بودجه (نظارت قبل از خرج)

❖ سازمان برنامه و بودجه :

- ❖ وظایف آن بشرح زیر می باشد:
- ❖ انجام مطالعات و بررسی های اقتصادی و اجتماعی
- ❖ تهیه برنامه عمرانی پنج ساله
- ❖ تهیه و تنظیم بودجه کل کشور

- ❖ کمیته برنامه ریزی استان و شهرستان :
- ❖ تنظیم بودجه سازمان هایی که از نظام بودجه استانی پیروی می کنند از طریق کمیته برنامه ریزی استان انجام می شود.
- ❖ کمیته بودجه پیشنهادی دستگاه های محلی را بررسی، تعدیل و یا تایید کرده و به سازمان برنامه و بودجه استان ارسال می نماید.

- ❖ دستگاه های اجرایی :
- ❖ منظور سازمان هایی است که وظایف دولت را انجام می دهند.
- ❖ پیشنهاد های بودجه دستگاه های اجرایی پس از تعدیلات لازم و طی سلسله مراتب اداری به مجلس تقدیم شده و با تغییراتی جزئی به تصویب می رسد.